

[Hanne Reintoft.]

børnene under udelegen har afgørende betydning for dem. Mange danske lejligheder er jo alt for små, og hindringer for børns udeleg kan tit betyde en ganske voldsom belastning for familielivet.

Med den ringe dækning af børnedaginstitutioner, vi har, 16 pct., har legemulighederne også uhyre betydning ikke mindst for skolebørnenes vedkommende. Mange af dem har ikke efter skoletiden tilbuddet om en institution og er netop henvist til den form for fritidsområder, nemlig grønne områder og områder indrettet til sportsudøvelse; der mangler i så utrolig grad. Mulighederne for udeleg betyder også ofte mulighed for pædagogisk rigtig og uundværlig kontakt med andre børn. Det er bl. a. ved undersøgelser i vores tyndt befolkede egne bevist, at manglende kammeratkontakter betyder en hæmning for barnets sociale tilpasning og i øvrigt dets skoletilpasning, og disse vanskeligheder bør jo ikke skabes, fordi vi ikke i tilknytning til vores byggeri magter at skabe de rette miljøer.

Det er også nogenlunde bevist, at pædagogisk vejledning omkring legefaciliteterne er af stor betydning, og de steder, hvor man har været så forudseende at ansætte en legepladsleder, ser man ganske klart en tydelig affolkning af legepladserne i de perioder, hvor pædagogen er væk på grund af ferie eller sygdom.

Som fru Lis Møller var inde på, er et af de væsentligste argumenter for såvel samfund som forældre den trafikfare, som manglende eller mangelfulde fritidsmuligheder i tilknytning til boligen giver. Børns mulighed for at klare sig i trafikken overvurderes desværre ofte både af myndigheder og af forældre, fordi de tilstedeværende muligheder tvinger de voksne til at negligere faren ved færdsel i trafikken. Vi ved, at synsmekanismen først er færdigudviklet i 14-16 års alderen, vi ved, at børn f. eks. i 6 års alderen har meget svært ved at vurdere hastighed, ved at flytte blikket fra noget fjernt til noget nært og omvendt, og ikke mindst at de i en aktiv legesituation glemmer givne formaninger og indlæringsforsøg. Opfattelsen af højre og venstre er først udviklet i 8-9 års alderen, og konkluderende må man regne med, at man ikke kan lade børn færdes trygt i trafikken før omkring 11-12 års alderen. Det

pålægger os jo egentlig et meget stort ansvar for at holde vores småbørn fra trafikken, og ikke desto mindre ved vi, at den tiltagende trafik sammenholdt med mangelen på friarealer omkring boligen netop ofte tvinger børn ud i trafik på et alt for tidligt tidspunkt. Vi ved også, at en stor del af trafikulykkerne netop sker i legesituationer på et uegnet legested, fordi børn midt i en spændende leg farer umotiveret ud på kørebanelen. Fru Lis Møller efterlyste nogle tal, og jeg kan sige, at netop for denne kategori af ulykker, børn, der under leg bliver kørt over, fordi de er optaget af legen, ligger det sådan, at for de 1-3-åriges vedkommende er tallet 85 pct. og for de 4-6-årige 65 pct. af trafikulykkerne for børn i disse grupper. Og det er en ting, der kunne afhjælpes af samfundet, det er en ting, der fører megen ulykke med sig, og det er også en meget kostbar ting med hospitalsbehandling osv.

På mange måder skulle man synes, at nutidens forældre er skånet for megen angst og bekymring for deres børn på grund af vores sygdomsbekæmpelse osv., men som vi strukturerer samfundet i dag netop med hensyn til trafik og faciliteter af høj kvalitet, tror jeg, at vi efterhånden påfører forældre lige så megen angst, som de i gamle dage havde af andre grunde. Jeg synes også selv, det er en meget stor belastning altid at være bange for sit barn i trafikken, og der er ikke mange steder i Danmark, hvor samfundet har imødekommet denne angst.

Det kan nævnes, at flere svenske undersøgelser viser, at især småbørns aktionsradius er væsentlig større i boligområder med trafikdifferentiering end i boligområder med traditionelt udformet vejnet.

Konkluderende kan jeg måske sige, at vore børn og unge alt for ofte må afpasse deres leg og fritidsaktiviteter efter forholdene i de givne områder, i stedet for at planlæggerne skabte faciliteterne efter børnenes behov. I forvejen forsømmer vi på mange måder at give vores børn pædagogisk gode tilbud til udnyttelse af fritiden, og med de mange kvinder i udearbejde henviser vi dem ofte netop til boligområderne. Boligmarkedets vidt forskellige sammensætning gør det svært at lave en ensartet lovgivning, specielt er der mange problemer i privatejede enkeltejendomme, det vil jeg bede ministeren se grundigt på i dette udvalg. Der kan